

History

Fest Sarajevo

PROGRAM HISTORY FEST SARAJEVO

Sarajevo – Konjic – Jablanica

6. juni / lipanj – 10. juni / lipanj 2023.

Organizator:

Udruženje za modernu historiju /
Udruga za modernu povijest, Sarajevo

**UDRUŽENJE ZA
MODERNU HISTORIJU**

UMHIS

Osnovna tema ovogodišnjeg *History Festa* je "Država, nacija i evropske integracije, Bosna i Hercegovina i jugoistočna Evropa 1943-2023". U okviru ove generalne teme tragaćemo za odgovorom na pitanje koliko su stvaranje jugoslavenske federacije 1943, kao i pitanja nacionalne integracije u Bosni i Hercegovini 1993., pozitivno ili negativno uticali na šire integracije u jugoistočnoj Evropi. Šta je značila jugoslavenska federacija 1943, kakve su posljedice ostavili neuspješni prijedlozi za integraciju Jugoslavije u Evropu početkom 1990-ih godina, te koliko su nacionalne konfrontacije tokom 1990-ih onemogućavale proces evropskih integracija krajem 20. i početkom 21. stoljeća.

Također ćemo to promatrati kroz ključne događaje koji su se odvijali na jugoslavenskim prostorima 1943. godine (velike vojničke bitke – poput bitke na Neretvi i bitke na Sutjesci). To ćemo promatrati kroz analizu šireg konteksta događanja u svijetu 1943. godine (pobjede Crvene armije kod Staljingrada; savezničke pobjede na sjeveru Afrike kod Al Alameina; iskrcavanje Amerikanaca u Afriku; kapitulacija Italije u septembru 1943). Taj širi kontekst će omogućiti da se bolje razumiju dešavanja u Bosni i Hercegovini 1943. godine, koja su odnijela prevagu i usmjerila tok Drugog svjetskog rata u korist antifašizma i građenja moderne Evrope ravnopravnih država. To je važno danas, kada je svijetu, u uvjetima rata i nestabilnosti, ponovo potrebna slična mobilizacija kako bi se razvijala ideja slobode u Evropi.

Također ćemo razmatrati i neke od ključnih događaja koji su se odvijali 1993. godine, sa akcentom na Bošnjački sabor i promociju bošnjačkog nacionalnog identiteta. To ćemo promatrati u kontekstu rata, s jedne strane, te u teorijskom okviru odnosa nacionalnih i državnih identiteta u specifičnim uvjetima Bosne i Hercegovine i jugoistočne Evrope.

U okviru *History Festa* ćemo tragati i za dubljim korijenima pojedinih historijskih procesa i događanja u modernoj historiji Bosne i Hercegovine. Jedno od njih je pitanje smjenjivanja širih državnih okvira unutar kojih je Bosna i Hercegovina dugo vremena egzistirala. U tom kontekstu ćemo tragati i za odgovorima zbog čega je došlo do kraja

osmanske vladavine u Bosni u drugoj polovici 19. stoljeća te kako se ta promjena odrazila na budući razvoj Bosne i Hercegovine.

Cilj ovogodišnjeg *History Festa* je kroz niz okruglih stolova, predavanja i promocija knjiga pokazati koliko su Bosna i Hercegovina i jugoistočna Evropa 2023. blizu evropskim integracijama i kakvo je historijsko iskustvo dosadašnjih neuspješnih prijedloga evropskih integracija. Šta je 1943. značilo stvaranje federativne Jugoslavije i zbog čega su propali pokušaji integracije Jugoslavije u Evropsku zajednicu početkom 1990-ih godina?

History Fest će se realizirati kroz niz okruglih stolova, promocija knjiga, predavanja i doktorsku radionicu. Većina događaja će se odvijati u Sarajevu, a dio događaja će se organizirati u Konjicu (Objekat D-0) i Jablanici (Muzej Bitka za ranjenike na Neretvi).

Planirani događaj će se odvijati kroz slijedeće panele:

Bošnjački sabor 1993. i identitet Bošnjaka

Kako pisati udžbenike historije?

Jugoslavija i ideje o evropskoj integraciji početkom 1990-ih godina

Šta je (nama) značila Latinka Perović?

AVNOJ 1943. i stvaranje nove Jugoslavije – pogledi iz historiografske i savremene perspektive

Značaj velikih bitaka 1943. na konačan ishod Drugog svjetskog rata

Osim toga, doktorska radionica će se baviti temama o prezentacijama velikih bitaka 1943. i AVNOJ-a u socijalističkim i postsocijalističkim udžbenicima historije u Jugoslaviji i postjugoslavenskim državama.

Čitav *History Fest* će biti praćen naučnim predavanjima (o kraju osmanske vladavine u Bosni, o bitkama na Neretvi i Sutjesci, o Josipu Brozu Titu) i promocijama knjiga izdavača iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Slovenije i Sjeverne Makedonije.

Utorak, 6. juni 2023. **Hotel Holiday, Sarajevo**

18:30 – 19:00 Otvaranje *History Festa*

Izložba *Mjesta sjećanja: moć i nemoć spomenika. Sudbina spomenika NOB-a i socijalističke revolucije na prostoru bivše Jugoslavije*

Sudjeluju: Peter Mikša i Božidar Flajšman

19:00 – 20:15 Panel diskusija: *Bošnjački sabor 1993. i identitet Bošnjaka*

Sudjeluju: Šaćir Filandra, Xavier Bougarel, Edin Omerčić, Izet Šabotić, Husnija Kamberović

Srijeda, 7. juni 2023. **Hotel Holiday, Sarajevo**

10:00 – 12:00 Doktorska radionica: *Zasjedanja AVNOJ-a u socijalističkim i postsocijalističkim udžbenicima historije*

Sudjeluju: Marino Badurina, Amel Durutlić, Filip Kuzman, Dino Dupanović, Pavle Antonijević, Đorđe Lalić

12:00 – 13:15 Predavanje: Hannes Grandits: *Kraj osmanske vladavine u Bosni kao historiografski izazov* (povodom izlaska bosanskohercegovačkog izdanja knjige *Kraj osmanske vladavine u Bosni. Suprotstavljena djelovanja i imperijalna prisvajanja*. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2023)

13:15 – 14:15 Catering

14:15 – 14:50 Promocija knjige Udruženja *Bathinus*

Sudjeluju: Salmedin Mesihović, Amra Šaćić Beća, Edin Veletovac

15:00 – 16:10 Panel diskusija *Kako pisati udžbenike historije?*

Sudjeluju: Dubravka Stojanović, Snježana Koren, Irena Stefoska, Nenad Veličković

16:15 – 17:00 Predstavljanje knjige: Sabina Veladžić i Aida Ličina Ramić (ur): *Zamišljanje žene. O ideološkim i kulturnim konceptima ženskog roda u povijesti Bosne i Hercegovine* (Sarajevo: Henrich Boell Stiftung).

Sudjeluju: Amila Kasumović, Ajla Demiragić, Sabina Veladžić, Aida Ličina Ramić

17:05 – 17:40 Predstavljanje Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli

Sudjeluju: Mersiha Imamović, Adnan Jahić

17:45 – 18:25 Promocija knjiga Odjeljenja za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani

Sudjeluju: Peter Mikša, Žiga Smolič, Božidar Flajšman

18:30 – 20:00 Panel diskusija: *Šta je (nama) značila Latinka Perović?*

Sudjeluju: Sonja Biserko, Tvrtko Jakovina, Milivoj Bešlin, Dragan Markovina, Petar Žarković, Ivo Goldstein, Husnija Kamberović

Četvrtak, 8. juni 2023. **Hotel Holiday, Sarajevo**

10:00 – 12:00 Doktorska radionica: *Velike bitke 1943. na jugoslavenskom ratištu u socijalističkim i postsocijalističkim udžbenicima historije*

Sudjeluju: Dino Šakanović, Vukadin Nišavić, Jovan Muhadinović, Marina Alia Jurišić, Anton Arko, Dragan Popović, Luka Savčić

12:00 – 13:15 Predavanje: Hrvoje Klasić, *Što su nama Neretva i Sutjeska danas?*

13:15 – 14:15 Catering

14:15 – 14:50 Promocija knjige: Xavier Bougarel, *Kod Titovih partizana: komunisti i seljaci u Bosanskoj krajini 1941-1945*, Sarajevo: Udruženje za modernu historiju.

Sudjeluju: Ivo Goldstein, Gaj Trifković, Husnija Kamberović, Xavier Bougarel

15:00 – 16:10 Panel diskusija o knjizi: *Istorija Jugoslavije u svjetlu kritike. Polemike u jugoslovenskim časopisima 1973-1976*. Sarajevo – Beograd – Zagreb: Buybook – MastArt Jugoslavija – Srednja Europa, 2022

Sudjeluju: Boždar Jakšić, Edin Radušić, Magdalena Najbar-Agičić, Milivoj Bešlin, Dragan Stojković

16:15 – 16:50 Promocija knjiga izdavača *Srednja Europa* (Zagreb).

Sudjeluju: Damir Agičić, Branimir Janković, Jure Ramšak, Mateja Režek

16:55 – 17:30 Predstavljanje Instituta za nacionalnu istoriju, Skopje

Sudjeluju: Dragi Gjorgijev, Irena Stefoska, Petar Todorov

17:35 – 18:05 Predstavljanje knjige: Jean-Baptiste Evariste Charles Pricot de Sainte-Marie, *Hercegovina: geografska, historijska i statistička studija*. Prevod sa francuskog jezika Almira Drino. Mostar: Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti, 2023.

Sudjeluju: Husnija Kamberović, Jasmin Branković, Hannes Grandits

18:10 – 19:00 Predavanje: Ivo Goldstein, *Josip Broz Tito – danas*

19:05 – 20:30 Panel diskusija: *Jugoslavija i ideje o evropskoj integraciji početkom 1990-ih godina*

Sudjeluju: Sonja Biserko, Tvrtko Jakovina, Jure Ramšak, Petar Todorov, Edo Kanlić, Dino Šakanović

Petak, 9. juni 2023. **Objekat D-0 (Titov bunker), Konjic**

11:45 Otvaranje izložbe *MONUMENTI – Promjenljivo lice sjećanja.*

Sudjeluju: Michele Parente (forumZFD BiH)

12:00 – 13:30 Panel diskusija, *AVNOJ 1943. i stvaranje nove Jugoslavije – pogledi iz historiografske i savremene perspektive*

Sudjeluju: Ivo Goldstein, Vera Katz, Peter Mikša, Milivoj Bešlin, Adnan Prekić, Petar Todorov, Dino Dupanović

13:30 – 14:30 Catering

Muzej Bitka za ranjenike na Neretvi, Jablanica

16:00 – 17:30 Panel diskusija: *Značaj velikih bitaka 1943. na konačan ishod Drugog svjetskog rata*

Sudjeluju: Gaj Trifković, Dragan Markovina, Sead Selimović, Božidar Flajšman

Hotel Garden City, Konjic

20:00 *Čelebija u Hercegovini*
(Razgovor o knjizi: *Tragom Evlije Čelebije kroz Hercegovački sandžak*, Zagreb: Srednja Europa, 2023)

Sudjeluju: Damir Agičić, Dijana Pinjuh, Husnija Kamberović

University Press će tokom *History Festa* organizirati sajam historiografskih knjiga. Knjige će se moći nabaviti uz prigodne popuste.

History Fest Sarajevo

6. juni/lipanj – 10. juni/lipanj 2023.

Organizaciju *History Festa* podržali:

Medijski pokrovitelji *History Festa*:

